

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrtletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VI.

Dunaj, 4. avgusta 1926.

Št. 31.

Mednarodno zborovanje na Angleškem.

V Londonu se je vršil letni občni zbor Mednarodne zveze društev za Zvezo narodov, na katerem so bile zastopane skoro vse države. Poslanec v rimskem parlamentu, Slovenec dr. Besednjak, je izdal v „Goriški straži“ obširno poročilo o delovanju te zveze, iz katerega posnemamo:

Važno je stališče, katerega je zavzel občni zbor v vprašanju narodnih manjšin, ki se v različnih državah različno tolmači. Tudi v Londonu se je pokazalo dvoje načel, na eni strani namreč asimilacija (prilikovanje) manjšine z večino, na drugi strani pa se ohrani manjšinskemu narodu njegova individualnost (osebnost).

Za prvo načelo se je posebno ogreval Mello-Franco, zastopnik Brazilijske, ki stremi za tem, da bi se proglasila današnja pravica narodnih manjšin le za začasno zaščito, ki bo postala prej ali slej nepotrebna, čim se manjšine postopoma zlijejo z večinami. Taka razlaga pogodb, pa je napačna in nevarna, ker podžiga večino, da vrše po najkrajši in najhitrejši poti raznarodovanje.

Narodne manjšine so družabni pojav, ki ga zakonodajno in politično delovanje vlad ne more spremeniti. Kar sestavlja manjšino, je njeno pleme, njen jezik in njena vera, ki se ravna po posebnih njim svojstvenih zakonih. Njih razvoj je prost in je popolnoma neodvisen od delovanja državnih naprav in samovolje vladnih oblastnikov.

Drugo načelo, da se namreč ohrani manjšina, je našlo več pristašev, ker je večina držav bila mnenja, da se nevarnostim sporov najlažje na ta način izogne, da se proglasi enkrat za vselej načelo, da različnost plemen, jezikov in ver v notrajnosti države nikakor ne

uničuje državne enotnosti. Ako pa države odklonijo to načelo, potem je naravno, da bo privlačnost lastnega plemena, ki leži v človeški naravi, razbila umetni okvir političnih naprav in zopet se bo zdela vojna edini izhod iz obstoječega zla.

To razmišljanje se izraža tudi v resoluciji, ki se po raznih popravkih glasi tako-le:

Ker imajo plemenske, jezikovne in verske manjšine dolžnosti biti lojalne napram državam, katerim pripadajo, in ker ni mogoče doseči tega cilja, ko so manjšine nezadovoljne s svojo usodo in to zato, ker jim je odvzet polni užitek njihovega jezika, njihove vere ali njihove lastne kulture, ali pa vsled ukrepov, s katerimi naj bi se proti svoji volji vsrkale v narodnost večine, azraža občni zbor prepričanje, da različnost plemen, jezikov, ver ali kulture med državljani iste države ne nasprotuje lojalnosti (zvestobi) do države in tudi ne ogroža državnega edinstva ter so radi tega taki poskusi raznarodovanja nesmiselni in obenem krivični. Občni zbor je prepričan, da se vprašanje narodnih manjšin da zadovoljivo rešiti le tedaj, ako se smatrajo manjšine kot vrednota v državi in se zadovolji njih želja, da bi bile glede jezika, vere in lastne kulture vladane po posebnih navodilih in ukrepih. Večina bo služila s tem najučinkovitejše pravici in interesem države.

Za to resolucijo so glasovale vse države, izvzemši Italije, ki zastopa stališče, da je narodnost nekaj negotovega in nestalnega, kar se v toku zgodovine spreminja in radi tega ne zasluži zaščite. Pravilno je odgovoril švicarski profesor Bovef, da je bistvo narodnosti položeno v človeško dušo in da o narodnosti odločuje edino zavest. Ta narodna zavest pa se je prebudila s francosko revolucijo leta 1789, in se ne da več zatreti. Dandanes ni več mogoče raznarodovati ljudstev. Najboljši dokaz je Poljska. Poljaki so bili razdeljeni in razkosani na

tri države, bili so preganjani in tlačeni, pa so se končno vendarle osvobodili in zedinili. Nasilje pa se tudi upira naši zavesti, ker je v nasprotju z razvojem človeške omike.

Vprašanje narodnih manjšin je staro, a se pokazuje po izkušnjah v svetovni vojni v drugi luči, odkar je Zveza narodov začela zidati v naše vsakdanje življenje ne le novo mednarodno pravo, temveč tudi novo moralo in novo mednarodno vest. Ta nova ideja je pravica, je red v svobodi, stara navada je nasilje. Ko ni bilo Zveze narodov, je bil iredentizem edino sredstvo za osvoboditev tlačene manjšine. Če bi bila zaščiteni manjšina po nepristranski mednarodni avtoriteti (oblasti) proti sleherni samovolji, bi se našla polagoma v srečnem položaju, da bi mogla sodelovati z državo, v kateri biva, in ostati obenem zvesta svoji narodni individualnosti ter krvni družini, iz katere izhaja. V prenovljeni Evropi, bolj svobodni in disciplinirani, bolj kakor je danes, ne bodo več narodne manjšine kovačnice preprirov, sovražstva in novih vojen, temveč sredstvo za večje medsebojno razumevanje narodov.

Določili pa so se tudi posebni predpisi, katerih se morajo manjšine držati, ko prihajajo s pritožbami k mednarodni zvezi. Tozadevna resolucija se glasi:

Načrt, ki ga spodaj predlagamo, ima predvsem namen, omogočiti direkten (neposreden) sporazum med večino in manjšinami v isti državi. Nadalje hoče urediti postopanje, katerega se ima držati mednarodna zveza v prvašanjih manjšin. S tem se hočemo izogniti 1. ostrim in brezplodnim diskusijam (razpravam), ki večajo samo obstoječa nasprotstva in delajo še bolj težek položaj manjšinam, in poskusiti hočemo 2. vsa sredstva sporazuma, predem pride zadeva pred mednarodni zbor.

Sporazum je treba iskati po nastopnem redu:

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Zadnji vitez Reberčan.

Zgodovinska povest.

(Nadaljevanje.)

A ta mu vrine cekin nazaj in ga prosi s povzdignjenimi rokami, naj takoj pobegne, ona ga hoče spremljati, kamor hoče, samo da se reši gotove smrti.

„Golobica, ti znaš zmešati človeku glavo, a meni je ne boš. Odtod se ne ganem. Kaj bi rekli moji tovariši, če bi jih pustil same, smrt bi zaslužil takoj.“

„Ljubi vitez, poslušaj me,“ tarna in prosi Vanda vsa razburjena, „reši se, zadnji trenutek je, drugače prepozno.“

„Pusti me na miru, čarovnica,“ zareži se sedaj Ivan osorno in potisne ciganko od sebe, „rajši hočem zaspati kakor poslušati tvoje prazne čenče.“

Nasloni se na mizo in od teže zavžitega vina kmalu zaspi, Vanda pa zdrkne pred njim na tla in bridko iht.

Ravno je hotel ugasniti hišni gospodar že slabo brlečo luč, ko se začuje zunaj pred hramom peketanje konjskih kopit. Močen udarec

po durih preplaši gospodarja, ki skoči k njim in vpraša, kdo je in kaj želi.

A nočni obiskovalci niso čakali, da bi jim gospodar odprl vrata, ampak so se uprli v duris tako silo, da so padle z ropotom na tla. Vojaki zasedejo vežo in sobo.

Vitez Ivan skoči kvišku in gleda začudeno na vstopivše vojake.

„Ha, tukaj je morilec našega poveljnika,“ zakriči vodja ogrskih vojakov, „zdaj je prišla tvoja zadnja ura.“

„Če zadnja moja, tudi tvoja,“ vzklikne Ivan ravnodušno in hipoma trezen potegne meč in ga porine vodju čete v prsa, da telebne med glasnim krikom na tla.

Ogrski vojaki to videč planejo proti vitezmu in ga napadajo z meči. Vanda spoznavši, da je vitez v nevarnosti, budi spavajoče spremljevalce in sama se vrže pred viteza.

Ivan Reberčan se hrabro brani in skuša priti k steni. Besni Ogrji ga srdito napadajo, a močni in v sukanju orožja vajeni vitez odbija vse napade. Ogrji videč, da je še več spremljevalcev, planejo po teh in jih, ker so bili vsi zaspali in napol vinjeni, po vrsti pobijejo s sabljami in kiji na tla.

Tako ostane vitez Ivan sam. Vanda je dobila težko poškodbo na desni roki in se je sedla od bolečine v kot.

Vitez Ivan je že krvavel iz več ran, znoj mu teče po čelu pomešan s krvjo. Približal se mu je Oger, ki je zamahnil, da bi mu preklal

glavo, a vitez Ivan je bil hitrejši, zavihtel je meč in razcepil predrznemu vojaku glavo.

To je bilo kakor ogenj v slamnato streho. Z divjim krikom so navalili Ogrji na viteza, ki je pravkar dobil udarec po levi roki, a še se je držal, zasukal je meč in ranil napadalca na desnem licu.

Vanda je s strahom gledala viteza, kateremu so že pešale moči.

„Vitez Ivan, ne smeš umreti,“ vzkrikne in skoči po koncu ter stopi kakor blisk hitro pred viteza.

V tem trenutku sune vojak z mečem hoteč prebosti viteza, a zadene Vando, ki se zgrudi vitezmu pred kolena, še nekaj časa hropeč, potem pa ji omahne glava in se zlekne po tleh.

Znova se požene vitez Ivan na napadalce, še poseka enega, a v tem pride drugi vojak vitezmu za hrbet in ga prebode od zadaj skozi prsi, da je brizgnila kri po steni. Vitezmu Ivanu je zdrknil meč iz rok, prijel se je za prsi in padel na tla.

Konec je, Vanda, imela si prav, hvala ti,“ je še vzdihnil, curek vroče krvi je bruhnil iz ust — vitez Ivan Reberčan je bil mrtev.

Ogrji videč, da so vsi sovražniki pobiti, so se odpravili urno iz sobe, zasedli konje in odjezdili v temno noč.

Drugi dan so prišli cigani in napravili za padle vojake skupen grob. Le za viteza Ivana in Vando so skopali grob za vsakega posebej.

1. Vršni naj se domenek in izmenjava misli med večinarji in manjšinarji iste države.

2. Ako ne moreta priti obe stranke do neposrednega sporazuma, skliče predsednik mednarodne zveze na sestanek zastopnike večine in manjšine z namenom, da pospeši tako prijateljsko rešitev.

3. Ako tudi to sredstvo ne prinese tekom enega leta uspeha, se predloži zadeva v presojno posebnemu odboru, ki ga imenuje osrednji odbor zveze. Mnenje pododbora ima pomen nasveta.

4. Ako tega nasveta ena ali druga stranka ne more sprejeti, se končno predloži vprašanje občnemu zboru, ki izpreče svoje mnenje.

Letošnji občni zbor je tudi sklenil, izdajati pod odgovornostjo mednarodne zveze poseben časopis za narodne manjšine. Jasno je, da bo ta pokret še le tedaj koristil narodnim manjšinam, ko bo zrelo za njega javno mnenje. Da pa postaja vprašanje manjšin vedno bolj vprašanje mednarodnega značaja, se vidi iz dejstva, da se je zglasilo za manjšinsko konferenco z Ženevi 40 manjšinskih skupin. Na ta način pa smo postali šele mi koroški Slovenci znani in od rešitve našega položaja, ki je vsled svoje lege v sredini manjšin važno, bo odvisno mnogo drugih vprašanj.

Vestna vlada.

Ko je prišla pred par tedni v težave centralna banka nemških posojilnic, je vlada takoj priskočila s 60 milijoni šilingov, ki se bodo sicer vsaj deloma vrnila. Morebiti se je državni tajnik tedaj nekoliko prenačljil, zato je država postala zdaj previdnejša, ko se namerava dati desetinko tistega denarja — 6 milijonov šilingov — za kmečke mlekarne. Zadruga morajo jamčiti z vsem svojim premoženjem, vrhutega mora imeti vsako posojilo poroka in plačalca, in sicer mora biti porok plačalec ali dežela, ali kmetijska glavna korporacija, ki ima pravico nalagati davek — kmetijske zbornice — (kulturni svet te pravice nima), ali kmetijska zadružna zveza. Pri oddaji tega posojila se je torej zelo strogo postopalo, tako strogo, da vsa zadeva postane za kmeta nekoliko poniževalna. Lahko ima mlekarina svojega premoženja, ki varno krije recimo posojilo 50 milijonov kron, pa mora še naprej prositi poročstva pri — deželi? To se pravi, porabo posojila otežkočiti. Naj bo dežela porok, ako hoče, če zadruga sama nima nič, kjer so poprej premožne zadruge, je zahtevanje takega poročstva nepotrebno. Obrestna mera se je določila na 7% in 2,94% odplačevanja. Vrhutega vlada posojila lahko na pol leta odpove.

Kmalu je zakrila črna prst obe trupli, nobenega znamenja ni bilo na grobu, v katerem je našel svoj počitek — zadnji Reberčan.

Osamljen je stal grad na Reberci nad cerkvijo sv. Jerneja. Zapuščeni so bili vsi prostori. Prazna je bila dvorana, okna odprta, prazno dvorišče, nobenega bitja nikjer. Netopirji in sove so zavzeli tu svoja bivališča.

Nikdo ni prišel tu sem, k večjemu kakšen pastir, ki je strahoma gledal po praznih stenah. Le enkrat je še prišel ta grad vpoštev.

Divji Turki so pustošili v tistem času čestokrat po slovenskih deželah.

Leta 1473 so pridrveli skozi Kokrsko dolino, Kaplo ter dalje skozi Tabre na Reberco. Bilo je dne 1. septembra neko soboto, ko so prijezdili prvi jezdec po strmem bregu na Reberco. Vodil jih je Korošec Mihael Cvitar, katerega so Turki na Kranjskem zajeli.

Reberčani, že prej opozorjeni na prihod Turkov po kresovih, katere so sežigali strazarji na najvišjih vrhovih, so zbežali deloma v gore, deloma pa v zapuščen grad.

Turki so sicer oblegali nekoliko časa še vedno močno poslopje, a debelo kamenje, ki so ga metali obleganci na napadalce, jih je kmalu pregnalo. Mihael Cvitar je sicer slišal nekaj govoriti o tajnem vhodu od cerkve do grada, a ta je bil tako dobro skrit, da ga kljub vestnemu iskanju niso mogli najti.

(Konec sledi.)

Prošnja za posojilo se naj naslavlja na glavno kmetijsko korporacijo, pri nas na deželni svet. Priložiti je treba izjavo poroka, proračun, račun rentabilnosti in tehnični načrt nameravane naprave. Kulturni svet bo vlogo premotril in poslal dalje na poljedelsko ministrstvo. Da preišče finančno tehnično stran, se bo prošnja predložila še narodni banki, ki šele odredi izplačilo. Res je, da smo v silno težavnih razmerah, res je, da moramo svoje gospodarstvo preurediti tako, da bo več mleka in potem da se izdeluje več mlečnih pridelkov, ali ravno od tega malenkostnega posojila zveščanje naših kmetov ni odvisno, to je samo nekaj peska v oči. Prva zahteva kmeta naj bo: Ne nalagajte nam previsokih davkov! Tako se pa kmetu ponudi neka podpora, tako malenkostna, da ni zahvale vredna, na drugi strani pa se ga obremenijo čez vso mero. Meščanske stranke se ponašajo, da skrbijo za kmeta, mestni ljudje pa pravijo: kmetu se godi dobro, tega treba obdačevati. Vrzimo vse te podpore parlamentu pred noge, kakor je judež vrgel srebernike farizejem pod mizo, a zahtevajmo, da se naše ljudi za njihovo 16 urno delo ne izsežava do mozga.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Narodni poslanci so šli na počitnice, a predno so zapustili dvorane dunajskega parlamenta, so delali še z mrzliško naglico in sprejeli precej važnih zakonov. Zakon o brezposlenih podporah se je podaljšal do 31. decembra t. l. z nekaterimi spremembami: redna podpora traja 30 tednov, stroške krijeta delojemalec in delodajalec, tej sledi zasilna podpora, kateri prispevajo tudi občine, dežela in zveza. Kmečki delavci bodo morali zanaprej čakati na brezposleno podporo 40 mesto 20 tednov. S tem so hoče nekoliko zaježiti pomanjkanje poslov v kmetijstvu. — Zadnji čas se je objavilo zadnje dr. Zimmermannovo poročilo, ki se bavi z istimi zadevami kot vsa njegova prejšnja poročila. Dr. Zimmermann je Avrstijo že zapustil. — Javnost se nekoliko razburja radi zahteve veleposlaniške konference, ki zahteva razpust vseh tajnih organizacij. Dunajska vlada bo odgovorna za to, ako bi tajne organizacije in nezakonite zveze obstojale še nadalje. Veleposlaniška konferenca zahteva nadalje, da se morajo uničiti vsi stroji, ki lahko izdelujejo v vojni material. Tudi se ima izročiti ves vojni material, ki je še v državi in prodati državam Male antante. Uničiti se ima prilično 7000 strojev za izdelavo orožja in municije. Ko bo se to izpolnjeno, bo kontrola nad Avstrijo šele dvignjena.

Priključitvena propaganda. Dunajsko pevsko društvo „Typographia“ je dalo javen koncert v Berlinu. Kljub dežju se je zbralo na trgu pred Lustgartnom na tisoče občinstva. Po koncertu je imel predsednik zbornice Loebe govor, v katerem je dejal, da je bila ločitev Nemčije in Avstrije posledica politike knezov. Na obeh straneh meje pa si žele nerazdeljeni nemški narod združen v republiki. Naša sredstva niso bojevita. Nočemo, da svet ozdravi na nemštvu, ampak hočemo, mirno živeti med drugimi narodi. Toda kar zahtevamo, je samoodločba narodov. Zakaj ne dovolje poskusnega ljudskega glasovanja v Nemčiji in Avstriji? Potem bi se videlo, da si tu in tam žele združenja. Po govoru Loebeja je prebivalstvo vzkljkalo velenemški republiki. V imenu dunajških pevcev je odgovoril mestni svetnik Speiser: V novembru 1918 smo bili pripravljene za priključitev in smo vstavili v našo ustavo že potrebne določbe. Vmes pa so posegla vojna sodišča v Versaillesu in Saintgermainu in so nas obsodila na ločitev. Vendar upamo Avstrijci, da bomo premagali vse ovire, ki nam jih še delajo velesile.

Izpremema ustave na Poljskem. Skupščinski ustavni odbor je odobril vladin osnutek za izpremema ustave. Izpremema poljske ustave zvišuje mejo aktivnega volilnega prava od 21 na 24 let in pasivnega od 25 na 30 let pri volitvi poslancev. V vprašanju proračuna je postavljen predsednik senata na višino s predsednikom sejma v tem, da sta oba

dolžna izposlovati v svojih zbornicah, da se izglasuje proračun v gotovem roku. Vlada mora predložiti proračun najkasneje 5 mesecev pred novim proračunskim letom. Do sedaj je lahko predsednik republike razpustil parlament samo s pristankom tripetinske večine v senatu. Sedaj lahko razpusti predsednik republike parlament in senat, če je za to glasovalo dve tretjini poslancev, oziroma senatorjev. Volitve se morajo izvršiti 90 dni po razpustu parlamenta ali senata. Spremembo ustave so povzročili predvsem zadnji revolucionarni nemiri v Varšavi.

Kriza na Francoskem. Caillaux je bil v Londonu in je uredil zadevo dolgov. Sklenila in podpisala se je pogodba, po kateri bo Francija odplačevala dolgove Angliji v 62 letnih obrokih. Anglija je šla Franciji pri tem zelo na roko in „Matin“ pravi, da pomeni pogodba 60 odstotno znižanje dolga. Angleški kapital bo tudi sodeloval pri sanaciji franka. V to svrhu se stvarja neka posebna bančna skupina. — Briandova vlada in njeni načrti pred parlamentom niso našli milosti, zato je morala slediti ostavka vlade. Novo vlado je sestavil Herriot, ki pa je vladala samo dva dni. Za seboj je imel Herriot le 300 glasov, komaj 30 glasov večine, pa tudi javnost jo je zelo hladno sprejela. Z novo vlado so bili vrženi v vodo vsi načrti in se je bilo celo bati, da bo razveljavljena tudi pogodba z Angleško. Po Briandovem padcu je frank kar v enem dnevu padel za 16%, istotako lira in belgijski frank od 2 do 6%. Obenem se se vršile po Parizu burne demonstracije proti tujcem, poslancem in vladi. Ponavlja se isto, ki se je odigralo v Avstriji leta 1922. Vse polno tujcev, ki hočejo z boljšim denarjem pokupiti vse, kar je količkaj vredno. Po Herriotu je sestavil vlado Poincaré, v kateri sta tudi Briand in Herriot. Javnost je sprejela imenovanje nove vlade dosti prijazno in frank si je takoj nekoliko opomogel. Nekako po diktaturi diši sedaj na Francoskem.

Poincaréjev finančni načrt. Poincaréjeva vlada je po prečitaniu vladne izjave dobila v zbornici zaupanico. Po izišlem načrtu namerava vlada izvesti štednjo nariadenim potom z združitvijo državnih službenih mest, zvišanjem cen za izdelke državnih monopolov ter poštnih in brzojavnih pristojbin, zvišanjem davka za alkoholne pijače in mineralne vode, zvišanjem železniških tarifov in dajatev za avtomobile, zvišanjem dajatev paroplovbe, zvišanjem prometnega davka na 2 odstotka, zvišanjem carin, uvedbo davka na tantijeme, uvedbo 5% dajatev za spremembo posesti neprimičnin, zvišanjem davka na dedščine, boljšo uporabo neposrednih davkov, dalje z zvišanjem dajatev lastnikov rudnikov na 25% in zvišanjem plač državnim nastavlencem in mest vojaštvu.

Amerika proti Evropi. Nasprotje med Zedinjenimi državami in Evropo se je silno poostriilo. Govori angleškega finančnega ministra o nepopustljivostih ameriških državnikov v vprašanju evropskih vojnih dolgov in napadi na bogate in razsipne Amerikance v Parizu, ki izkoriščajo nizki tečaj francoskega franka, so napravili v Ameriki velik vtis in vzbudili veliko ogorčenje. Odgovoril je senator Borah, ki pravi, da je Anglija dobila od kolonialnega posestva, ki se je delilo na mirovni konferenci, nad tri milijone kvadratnih milj, Amerika pa ni vzela nič. Amerikanci ne potrebujejo pouka, ker sami vedo, kako naj se spodoben dolžnik obnaša. Ko se je šlo za vstop Amerike v svetovno vojno, so angleški državniki drugače govorili. Vedno močnejša protievropska propaganda v Ameriki utegne imeti tudi politične posledice. Senator Johnson že javno agitira proti vstopu Amerikancev v kakšno evropsko mednarodno zvezo, ker ne gre, da bi sedeli Amerikanci skupaj z ljudmi, ki jih zmerjajo z oderuhi.

Tudi ruski komunisti se cepijo. Takoj po Leninovi smrti se je začela pojavljati v boljševiskih vrstah opozicija. Znana je bila zlasti akcija Trockega, ki pa se je počasi umaknil. Sedaj je nastal razcep med zmerno skupino Stalina in revolucionarno-radikalno manjšino Zinovjeva. Zinovjeva so Stalinci izključili iz stranke in mu groze z najhujšo kaznijo, če ne

bi miroval. Zdi se pa, da se Zinovjev ne bo zlahka udal. Stranka stoji neizogibno pred težkimi notranjimi boji, ki bodo za bodočnost Rusije nemara odločilnega nomena.

Štrajk katolikov v Mehiki. Mehikanska vlada je izdala nove cerkvenopolitične zakone, ki izrekajo ločitev cerkve od države in predajajo šolski pouk popolnoma v roke neduhovnikov. Proti novi cerkvenopolitični zakonadaji so mehikanski škofje odločno protestirali in so izdali pastirsko pismo, v katerem groze z izobčenjem iz cerkve vsakomur, kdor bi hotel izvajati nove zakone. Katoliške stariše opominjajo, naj ne pošiljajo več svojih otrok v državne šole, čim bo verouk iz šole odpravljen. Z 31. julijem pa je proglašen cerkveni štrajk, to je, da duhovniki ne bodo več opravljali verskih obredov, dopler vlada ne odneha. Vlada pa obeta, da bo novo zakonodajo kljub grožnjam izvedla.

Razno. Baje se skliče v kratkem nova konferenca Male antante, ki se bo bavila z bolgarskimi komitaškimi vpadi in poslala tozadevno noto Društvu narodov. Vpadi bolgarskih komitašev so se ravno zadnji čas zelo pomnožili in je prišlo do pravih bitk, ki so zahtevale mrtve in ranjene. — V Londonu so se vršile demonstracije proti sovjetskimi agentom. — Vode so v Jugoslaviji poplavile ogromne površine rodovitne zemlje. Kralj je daroval za poplavlence 1.200.000 dinarjev, vlada pa je v to svrhu znižala uradništvu doklade za 5 do 15 odstotkov. Uradništvo, ki itak nima previsokih plač, je vsled tega silno razburjeno in prireja protestne shode. — Zbornica je vse Poincaréjeve finančne načrte sprejela.

DOMAČE NOVICE

Zakon o imenovanju učiteljstva. Že pred enim letom je sklenil koroški deželni zbor s 35 glasovi proti 7, da se naj osnuje zakon, glasom katerega bi se nastavljal učiteljstvo po posebni komisiji in ne po deželnem šolskem svetu, kot se je to godilo do sedaj. Ta zakon je bil sedaj na Dunaju sprejet in prišlo je do ostrih spopadov med vsenemci in soc. demokrati, ker so prvi mnenja, da se bodo sedaj učitelji nastavljali od politične oblasti, torej bo za imenovanje merodajna stranka in ne sposobnost (kvalifikacija) ali službena doba. Vsi ugovori z vsenemške strani, ki so do sedaj na Koroškem imeli monopol pri nastavljanju učiteljev, niso nič pomagali. Mi vemo, da so ravno v deželnem šolskem svetu imeli vsenemci večino in da je ravno ta večina najbolj enostransko nastavljala učiteljstvo. Če dr. Angerer trdi, da je s tem činom izpostavljena šola politiki in da sta prostost in čistost šole na Koroškem padli, tako ne pomeni to nič drugega, kakor da so vsenemci nehali edini odločevati o učiteljstvu in da pridejo na njihovo mesto tudi vse druge stranke. Učiteljstvo bo sedaj neposredno postavljeno od deželne vlade in deželni šolski svet bo imel samo petčlanski odbor, ki bo učiteljstvo predlagal. Za nas Slovence se mogoče položaj nič ne zboljša, ali že dejstvo, da pade vsemogočnost deželnega šolskega sveta, ki ni imel moči, po šestih letih pritegniti k službovanju slovenske učitelje, nas lahko navdaja z veseljem. Dr. Angerer je šel v svojem navdušenju za stari ideal celo tako daleč, da je trdil, da je koroška šola do sedaj vstvarjala samo dobrega, da ni bilo nereda, protekcije in poteškoč in da ni bilo nikdar toliko pritožb kot v drugih krajih, kjer se je učiteljstvo nastavljalo po političnih oblastih. Glöckel (soc. dem.) je pri tem slavospevu samo vskliknil, da je to hinavščina in prav je imel.

Nov učni načrt. Pod predsedstvom prosvetnega ministra dr. Rintelena so se zaključila pogajanja strankinih skupin glede šolskih vprašanj. Pogajanja so dovedla do načelnega sporazuma v vseh spornih točkah, razen v vprašanju cerkvene pesmi in versko-nravstvene vzgoje. Poduk se bo razločeval od sedanjih metode v tem, da ne bo v prvih letih nobenega učnega načrta, ampak se bo delil poduk v skupinah sličnih predmetov in bo slonel na bolj praktični podlagi. Gimnazije obdržijo tudi

zanaprej latinski jezik že v prvem razredu, realke in realne gimnazije pa prvo leto nimajo nobenega tujega jezika.

Duhovne vaje za gospodinje v župniščih bodo letos prvokrat pri čč. uršulinkah v Ljubljani od 18. avgusta zvečer do 22. avgusta zjutraj. Prihod točno 18. avgusta zvečer ob šestih. Prinesite s seboj razen mašne knjižice, rožvenca, oskrbnine (15 S) še posteljne rjuhe. Priglašajte se po dopisnici takoj samo na naslov: „Čč. predstojništvo uršulinskega samostana, Ljubljana.“

Marijina družba v Dobrli vasi priredi na veliko Gospojnico 15. avgusta slavnostno Akademijo s slovesnim cerkvenim shodom. Na sporedu so govori, deklamacije in dve igri: „Ljudmila“ in „Pri Gospodi“. Začetek ob dveh popoldne v cerkvi in nato v Društvenem domu. Čisti dobiček je namenjen za nabavo nove zastave. Vsi prijatelji poštene zabave prisrčno vabljeni. Vsa predstojništva Marijinih družb pa prosimo, da opustijo ta dan svoje shode in pridejo v Dobrlo vas. Vodstvo Marijine družbe.

Št. Ilj ob Dravi. (Inštalacija.) Dne 11. julija v nedeljo je bil tukaj slavnostno umeščena za župnika čg. Ivan Petrič, dosedaj župnijski upravitelj v Apačah. Slovesno pridigo je imel tovariš gospoda župnika čg. monsignor Lenart Trabesinger iz Djekš. Farani so sprejeli svojega novega župnika zares lepo. Vrli cerkveni moški zbor in tudi požarna bramba se je udeležila sprejema. Vlč. g. Ivan Nagel, častitljivi starček, pa so šli odtod na divne Apače. Za vso potrežljivost, ki so je imeli z nami, ter za ves trud se jim najprisrčneje zahvaljujemo. Ohranili jih bomo v blagem in hvaležnem spominu Novega našega župnika pa ohrani dobrotni Bog prav mnoga leta zdravega in zadovoljnega v naši sredini.

Kazaze. (Materin dan.) Misteč, da ne smemo biti gluhi, slepi in nemarni proti vsemu, kar se drugod dela dobrega, smo poskusili z najvabljevejšo in najmodernejšo prireditvijo, materinim dnem v nedeljo pred godom sv. Ane, patrone gospodinj in mater. V cerkvi je bila vsebina govora do- in popoldne: Kaj je mati? Ni ljubezni in srca kakor materina. Dobra, prav kršč. mati največja sreča, slabši, največja nesreča otroka. Matere imajo v rokah srečo človeštva. Dobra mati koristi otrokom z molitvijo, naukom in vzgledom, pa še s spominom na dobro rajno mater, ki dela časi čudeže. V župnišču so male šotarice in dekleta prav ljubko deklamovale kratke in daljše pesni n. pr. Tvoj dan je danes, ljuba mati!, Mamice ni (iz Ave Maria), Kdo obleko mi kupuje? in Sirota Jerica pri na odru napravljenem grobu. 12 deklic je govorilo 28 pregovorov o materi po vrsti po en pregovor. Tudi zapela so več pesem dekleta. Govorili sta: dekle o slov. materi ko angelu varihu domov in duš naših, gospa iz Cel. pa o tem, kako drag je in ostane otroku kraj, kjer živi oz. je živela mati, kako ga vleče k njemu grobu, s sklepom: Otroci, ohranite materam zvesto hvaležno ljubezen in matere ljubite svoje otroke; kakoršno ljubezen boste dajale, tako boste prejemale. — Soba je bila polna žensk in otrok vkljub temu, da je mikalo v gozd, ker je bil zadnji dan, da si ženske po navadi — vsaka za se — naberejo črnic za vkuhanje. — Pokazalo se je, da mladina ima talent in more se naučiti ter kaj prirediti, če hoče. Nobene skušnje ni bilo, čas priprave selo kratek, štev — pa vendar je šlo. Hvaležno omenim, da so celovski gostje jako ljubeznivo oskrbeli vso dekoracijo. Male deklice metlovške so z veseljem nabrale zelenja in rož za vence. Pred župn. vrata sta dva fanta postavila lični smreki. Napis v pozdrav smo sestavili in šolskih črk na lepenkah. Prvič se je porabil oder od g. Kaplana postavljeniv „stari šoli“. Drugič se bo za otročji dan, upamo, v kratkem.

Št. Jurij na Vinogradih. (Zopet požari.) Iz naše okolice ne moremo letos pač nič drugega poročati kot o vednih požarih. Tako je v teku zadnjega tedna razsajal zopet ogenj na dveh krajih. Dne 20. julija je pri Reberniku v Šmihelu po noči iz neznanega vzroka uničil požar hišo in hlev. Domači so komaj rešili golo življenje; tako naglo se je širil požar, da jim je

zgorela vsa obleka in oprava, nadalje je ostalo v plamenu osem glav goveje živine, osem ovac, sedem prašičev, vsa krama in snopje. Udarec za prizadeto družino je toliko hujši, ker je bil gospodar zavarovan le za malenkostno vsoto. — Dne 26. julija ob pol devetih ponoči je v Št. Jurju ogenj uničil pri Murku gospodarsko poslopje. Živino so še mogli rešiti, a seno in snopje je postalo žrtev plamenov. Ker je bil hlev krit s slamo, se je požar čudovito naglo širil in vse gašenje ni dosti zaleglo. Sreča je bila, da ni bilo vetrovno in da je nekoliko rosil dež, ker sicer bi bila nevarnost za celo vas in cerkev. Tako so pa padajoče iskre ugasnile na mokri slamnati strehi. Vzrok požara je tudi tukaj nepoznan. Domneva se, da je kdo zasmodil po nesreči s cigareto. Prejšnji dan je bil namreč v Št. Jurju sejem in plesalo se je čez polnoč, dokler ni plesalcev razgnal klic, da gori. Mogoče je kdo omamljen vsled alkohola hotel prespati par ur do jutra v senu in nevedoma vrgel stran tlečo cigareto ali vžigalico. Pametni možje sploh zmagujejo z glavami, da se vršijo veselice in plesi vsako nedeljo pozno v noč, kjer se zapravlja denar in kviri mladina, da postane nesposobna za resne stvari. Na vsakem zidu, na vsakem drevesu, na vsakem oglu naznanjajo rudeči, zeleni, beli in rumeni plakati, da se vrši tam in tam v nedeljo veselica s plesom. „Še za domače potrebe ni denarja,“ pravi gospodar, „preveč je vsega tega dandanes, včasih smo brez veselice bolj srečno živeli.“ Naj bi se licence omejile do skrajnosti in še te naj bi se ne dajale čez policijsko uro. Če ima kdo denar za zapravljanje, se napije in napleše lahko do 9. ali 10. ure. Skrajno brezumno je dovoljevati plesne licence v današnjih časih čez polnočno uro. Enako kot v Nemčiji naj bi bile tudi pri nas oblasti v tem oziru bolj stroge: „Anschluss“ v tem oziru toplo pozdravljamo. Naj bi se ljudstvo najprej zavedlo resnosti življenja. Ples in pijača naredi človeka nesposobnega za vsako resno delo, naredi neznačajneža in lahkomišlenega veseljaka.

Skočidol. (Elizabeta Oraš pd. Košinja v Dragničah †.) Dne 28. m. m. se je pomikal na tukajšnje pokopališče veličasten mrtvaški spreved. K pogrebu smo nesli Elizabeto Oraš, pd. Košejevo mater v Dragničah, ki je umrla po tihem bolehanju v visoki starosti 85 let. Mrtvaški spreved je vodil domači gospod župnik ob asistenci dveh sorodnikov ranjke: čg. Tomaža Oraš, tč. župnijskega upravitelja v Podklostru in šentiljskega župnika g. Ivana Petriča. Ob grobu se je g. župnik Ulbing spominjal blage pokojnice v ganljivih besedah, poudarjal je pred vsem njeno usmiljeno ljubezen do revežev, njeno neomahljivo globoko vernost, s katero je še do konca svojih dni posebno rada obiskovala domačo farno cerkev. Bila je vzor gospodinje in matere; dajala je v tem oziru mlajšemu rodu lep zgled, ko je od začetka ljubila našo Mohorjevo družbo in visoko cenila njen vsakoletni književni dar. — Občespostovani Košejevi družini izrekamo ob tej britki izgubi svoje najiskrenejše sožalje. Blaga pokojnica pa v Gospodu počivaj!

Št. Peter na Vašinjah. (Smrt.) V nedeljo, dne 25. julija, smo položili k večnemu počitku moža, sključenega od obilnega dela in truda. Bil je to Blažejev oče, Andrej Morak v visoki starosti 84 let. Da je bil od vseh ljubljene, je pokazal veličastni pogreb, katerega se je udeležilo toliko ljudi, kolikor jih šentpetersko pokopališče menda še ni videlo. Rajni je bil v vsakem oziru vzor gospodarja, ki je znal dvigniti svoje gospodarstvo na najvišjo stopnjo. Z žulji svojih rok je pridobil svojim otrokom lepa posestva, ki naj bi jih vedno opominjala na skrbnega očeta. Bil je pa tudi drugače ugleden in obče spoštovan mož, ki je znal ceniti narod in vero svojih slovanskih pradedov do konca dni svojega trudapolnega življenja. Ohranimo ga v trajnem spominu in njegov vzgled naj nam bo zvezda vodnica v življenju. Počivaj mirno!

Inserirajte v Koroškem Slovencu!

GOSPODARSKI VESTNIK

Vreme in kmetijstvo. Nobeden sloj ni toliko odvisen od vremena kot kmetijski. Ne samo da v slabem vremenu zastane delo na polju, da ne zori ob pravem času žito, da se ne spravi seno, ampak še to, kar se reši, trpi na kakovosti in da slabo krmilo. Kmet se veseli mokre vigredi, ki mu poveča pridelek na senu, ali dež v poletju kot letos mu uniči pridelek. Kolikrat se je moralo seno obrniti, premetati, da ni popolnoma segnilo in noben človek mu tega dela ni plačal. Žito kaže splošno slab nedozorel klas in nevihte so ga potlačile deloma povsem v tla. Trava je pognala vmes in kako mudna je taka žetev ve vsakdo, ki je že delal na polju. Naravno, da je treba več stroškov kljub slabšemu pridelku. Podatkov o škodi vsled dežja naravno še manjka in akoravno bi bili znani, bi škodo težko kdo drugi poravnal. V obče se misli in sodi, da se cene na svetovnem trgu ne bodo znatno dvignile klub elementarnim škodam v nekaterih žitorodnih krajih. Koroška, ki ne pridela dosti žita niti v najboljših časih, bo pa vsekakor navezana na precejšen uvoz. Škoda je, da se niti živina, čez katero Koroška zadostno razpolaga, ne prodaja po primernih cenah, da bi kmetje na ta način nekoliko poravnali svoje račune. Tujski promet, ki trpi vsled deževja, ni povečal popraševanja po mesu in drugih pridelkih, kar bi vsaj nekoliko zvišalo ceno. Vsekakor bi bilo primerno, da davčna oblast uvažuje letošnje slabo letino in da ne tirja davkov po starem ključu. Pomnožitveni ključ katastralnega čistega dobička in dohodek od enega kosa živine bi se morala na vsak način slabemu gospodarskemu stanju primerno znižati, da se ubranimo zadolžitvi kmetijstva in se nekoliko poplača kmetov povečani trud. Kmečki stan ima utemeljeno pravico do te zahteve.

Deželna vlada je odredila, da se popiše vsa za prodajo sposobna klavna živina, da bi mogla na podlagi številnih dokazati, da more Koroška svojo potrebo na klavni živini kriti iz lastnih zalog. Dokazati hoče, da je uvoz klavne živine, mesa in zmrznjenega mesa popolnoma odveč in da se s tem škoduje ne samo kmetijstvu, ampak celemu gospodarstvu. — Že večkrat se je slišalo, da je uvoz tuje živine izpodrinil našo živino in neugodno vplival na cene mesa, če bo pa ta odlok v resnici kaj spremenil, je več kot dvomljivo, ker Koroška ni zaprta nasproti drugim deželam, katere so uvoza proste, ako veterinarska policija slučajno ne odkrije kako nalezljivo bolezen živine. Dunaj se preskrbuje v največji meri s tujo živino in kdo brani našim mesarjem, da bi ne mogli dobiti z Dunaja živine, ki se smatra po gotovem času za tuzemsko? Ali bo prodrlo po končani statistiki avtonomistično stališče Koroške napram drugim deželam?

Tržne cene. V e l i k o v e c, 21. julija. Živina: biki 1,10—1,30, pitani voli 1,20—1,30, vprežni voli 1,10—1,20, junci 1—1,20, krave —,80 do 1,10, telice 1—1,20, teleta 1,80—2, pitani prašiči 2,20—2,50, plemenski prašiči 2,60—2,80, ovce —,60 do —,90, koze —,30 do —,40 S za kilogram žive teže; konji komad po 500 do 800 S. Jajce 13 do 14 g eno. Sirovo maslo 4,40 do 5 S kg, kure 3,50—4, piščanci 2—3 S, pšenica 44, rž 02—30, oves 30, ajda 34—35, krompir 15 g kilogram. — C e l o v e c, 22. julija. Na trg so se prignale samo krave in svinje: krave 1,10—1,30, plemenski prašiči 2,80—3,20, pitani 2,50—2,80 S za kg žive teže. Žito: pšenica 45, rž 30, ječmen 36, oves 34, koruza 30, ajda 36, proso 36, kaša 60, grah 90, leča 90, zelen fižol 56, krompir 30 g za kg.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Narodna banka je nakupila na Angleškem za 17¼ milijona S zlata; skupno ima sedaj zlata za 36¼ milijona šilingov. — Grška je dobila novo vlado. — Dr. Seipel je praznoval 19. julija svojo petdesetletnico rojstva. — Nemčija ima 62,300.000 prebivalcev.

— Poplave so povzročile novo bolezen, ki jo prenašajo mušice in ki se spozna po zelo visoki vročini in veliki utrujenosti. — Pri brezposleni demonstraciji na Dunaju je prišlo do pretepev s policijo. — V Rugovu v Srbiji je divjal strahoten orkan z nalivom. Ker je bil kraj nenadoma poplavljen, je utonilo 100 ljudi in poginila vsa živina. V vasi Vojska v Vojvodini je voda uničila 300 hiš. — Belgijska vlada je prepovedala pečenje belega kruha, da se zniža pasivna trgovinska bilanca. — V Avstriji je 238.695 več žensk kot moških. — Češkoslovaška ima 14,244.000 prebivalcev. — Angleški rudarji so pristali na predlog, da posebno razsodišče odloči njihov spor s podjetji. Tako bo kmalu dosežen sporazum v tem težkem boju, ki traja že mesece. — Španska vlada je odredila plebiscit o tem, ali naj ostane sedanja diktatorska vlada še nadalje na krmilu ali ne. — 24. julija je bilo na Koroškem 1453 oseb podpiranih. Število brezposelnih je v tem tednu naraslo za 91 oseb.

Kako postaneš milijonar? Znani ameriški tovarnar avtomobilov Ford pravi: „Hočete postati bogati, kakor jaz? Nič lažjega, kakor to. Ko mi je bilo 15 let, sem zaslužil po 5 dolarjev na teden. Živel sem, kakor živi vsak siromašni trgovski pomočnik. Toda delal sem neprestano ter sem obogatel. Tistim, ki hočejo postati bogati kakor jaz, svetujem, da izpolnjujejo naslednjih osem zapovedi: Ne kupuj ničesar, kar ti ni potrebno! Štedi vsak vinar! Bodi točen kakor ura! Prizadevaj si, da se ne navzameš slabih navad! Pojej vsak košček kruha! Ne meči mrvic v stran! Oglodaj dobro vsako koščico! Bodi vedno vljuden!“ Kdor torej hrepeni po bogastvu, naj izpolnjuje te zapovedi in štedi denar, dokler ne začne izdelovati avtomobilov.

Za sporazum med evropskimi narodi. V Franciji se je pred dobrim letom ustanovil pod predsedstvom bivšega ministrskega predsednika Painlevéja poseben odbor za sporazum med narodi. Ta odbor se je sedaj razširil v „Zvezo za evropski sporazum“. V Zvezi delujejo najodličnejši francoski politiki. Podobna Zveza se je ustanovila tudi v Nemčiji, najprej med nemškimi parlamentarci, danes pa šteje nemška Zveza že visoko število jako odličnih mož. Obe Zvezi, nemška in francoska, sta ustanovili slična udruženja že po mnogih drugih državah in letos bodo delegati vseh Zvez že zborovali v Ženevi, kjer bodo položili osnovo za splošno evropsko zvezo ki naj deluje skupno z Društvom narodov za pomirjenje v toliko sovražnih taborov razdeljene Evrope.

Radio v brzovlakih. V kratkem uvede generalno ravnateljstvo zveznih železnic v nekaterih brzovlakih posebne vagone s pripravami za radio. Ti vagoni bodo nekaj časa le poskusni vagoni in če bo za radio dovolj odjemalcev, se sploh priključijo normalnemu prometu. Potniki, katerim bo med vožnjo dolgčas, se bodo lahko proti malenkostni odškodnini preselili v radiovagon, ter bodo plačali 1 šiling na uro ter poslušali koncerte in druge prireditve. Generalna direkcija se bavi tudi z načrtom, da bi se uvedel v brzovlakih kinematograf. Med vožnjo bi potniki lahko posečali kino predstave proti vstopnini.

Kaj Japonka svojega moža prosi? V listu „New York globe“ piše neka Japonka, kaj si od moža želi in česa prosi, da bo družinsko življenje lepo in srečno: „Prosim te vstani ob enem z menoj. Ne kregaj se z menoj vpričo otrok in tujih ljudi. Ko odideš za dalje časa, prosim te, povej poprei kam greš? Povej mi tudi, kedaj greš in kedaj se vrneš? Prosim te, pusti mi moje želje in moje veselje. Daj mi nekaj denarja za moje potrebe. Marsikatero reč opraviš lahko sam in ne nadleguj z njo mene. Ne stori pred otroci ničesar, kar bi jih pohujšalo. Prosim te, daj mi vsaki dan nekaj časa, da kaj berem in se učim. Ne kliči me „Oi kora“ (ti nora), tvoja žena sem in zaslužim da me spoštuješ.“ Morebiti si kaj sličnega žele tudi naše matere in žene od svojih mož.

Rutarjov Jur.

(Nadaljevanje.)

Kaj bi vam še dalje čenčaloril, en sestanek še z Betijo, ko sva šla slučajno od igre vkup domov, in stvar je bila sklenjena.

Žnidarjevega Zepa bom vzel za mešetarja, ko bom šel na obisk k Ravniku. V takih slučajih meni beseda kar iz grla noče.

Ko sem Zepa o tem obvestil, je nekako zmajal z glavo, češ, presneta dlaka, stari Ravnik je hud nemčur, in tebe gotovo ne mara. — Ravno to sem jaz mislil dragi Zep, stari me nikoli ni mogel, posebno od zadnjih volitev ne, ko mi je celo rekel, da sem slavišer gardist. Stvar se je že malo polegla, a tri sto lesic, saj mi je vendar Beti rekla, da se naj radi tega nič ne bojim, in da bo že ona prej pot ugladila.

Zep je nekaj časa omahoval, nazadnje sem ga pa vendar omajal, da sva se napotila na križev pot.

Presneta zadrega v takem slučaju; pozdravila sva Ravnikove še precej korajžno pri vstopu, ali kako zdaj naprej?

Beti se je tukala posmehljivo na naju. Stari Ravnik s fajfo v ustih je napravil vprašujoč obraz, ki se je spreminjal vedno bolj v zaničljiv izraz, no in mati je nekako tudi bolj v zadregi začela naju vabiti, da se naj vsedevala.

Dolga pavza je nastala in tej nesrečni tišini sem moral jaz napraviti enkrat konec s tem, da sem se začel na slabo vreme kregat.

Zdaj se je šele Zep spomnil, da mora kot mešetar tudi nekaj govorit.

Pri vremenskih čenčarijah je bil moj mešetar Zep pa presneto dober. Vsi smo postali bolj zgovorni, samo stari Ravnik se je držal jako rezervirano. Kadil je iz svoje fajfe, da se je kar ovijal dim okoli njega in videti je bilo, da pripravlja presneto mastne besede kadar bo treba.

No najedli smo se pošteno, pogledal sem na uro, in bilo je že deset zvečer.

Presneta dlaka, si mislim, te komedije mora biti enkrat konec. Dregnil sem Zepa, naj začne vendar na dan spravljati najni namen nocojšnjega obiska.

Zep, prej še precej zgovoren, je postal zdaj molčeč kot grob. Nisem se troštal, da bi se on upat začeti in kake nove mučne pavze sem se tudi bal. Zatorej sem začel s farbo sam na dan.

— Pozno je, dragi moji —, sem rekel, — treba bo iti spat, dolgo sva vas midva zadrževala...

— Mogoče je vam Beti malo že namignila namen najinega nocojšnjega obiska? ... Jaz sem začel kašljati in gled na tega nesrečnega Zepa, ki je vtem času vil svojo cigareto s tako andohtjo, kot da bi zadnji tobak na svetu povijal v njo.

Zdaj je začel kašljat pa še stari Ravnik. Presneto, si mislim, vsi se bomo nocoj prehladili. Holadro, v tej strašni tišini pade Betiji skleda iz rok na tla in čropinje so začindrale po tleh.

Mati vzame luč iz mize, da bi vsaj žlice in drugo raz tla pobrale, pa v tem se stegne Beti pokoncu in zbije z glavo materi luč iz rok, in zopet je začindralo.

Postalo je temno. Zep šrekne vžigalico, jaz pogledam na ženske, ki jima je bilo jako mučno. Nekako v objemu sta se držale in delile skupno to zadrego.

Napravili smo nekako drugo luč. Jaz sem se šalil kolikor sem sploh mogel v tej zadregi in skušal spraviti to zadevo bolj na smešno stran; v tem pa začne Ravnik za pečjo drugi ton.

Kakor nalašč mu je prišla ta zadrega prav. Cel večer ni dobil povoda, da bi s svojimi izbruhi mogel na dan, za to je pa zdaj tembolj pihal ves srd na ženske. Vganjal je tako glorio, da sploh ni bilo mogoče niti ene besede spraviti vmes.

Zep je rekel: — Po soparnem vremenu rado grmi. — Spak, sem jaz odvrnil, pa zdaj po zimi. (Konec sledi.)